

drugih še priteknil ni; isto velja o z pri osebnem zaïmku ja (jaz) 16. Pri zgledih bí, naví, pí je j odpadel fiziološko, ker se težko obvlada; po analogiji na grizi, nesi i. dr. se vsled naglasne razlike celo ne dá razložiti. Vzroka spremembe raz-rez, kadar je nena-glašen ali slabo naglašen, ni iskati v naslombi ali analogiji (4) temuč pri soglasniku r, ki ima to lastnost, da samoglasnike slabí. To kažejo dolgo poudarjeni zgledi rástava, rásol i. dr. Drugi primeri slabljenja: črés zraven črézje, predédek, prerokovati, prestrti, predrti in zgledi pri predlogu pri (8). Razlaga, da bi bil zlog re v rëca (raca) nastal pod vplivom predloga res-raz (4), se ne more podpreti. Ako besedo rëca postavimo vštric z njenimi vrstnicami bàba, dòga, slàma, žàba, žùna i. dr., se pokaže, da je a kratko poudarjen; kot tak pa se je za r -om reducirál po zgoraj povedanem, odtod rëca. V besedi nedloga je zlog ne-prava nikavnica, ne pa naslomba na ne (4), kakršna je pravilna in jo ko tako rabi poljščina: niedotëga.

Vrednosti ostalega te pomanjkljivosti ne morejo zmanjšati. Naglas je pisatelj dobro zadel, namreč ekspiratorni, le to bi želeli, da bi poudarke kategorično obdelal, zlasti, ker je sicer množica kratkih poudarkov nerazložljiva.

A. B.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za navadno leto 1905. Izdalo in založilo vodstvo. Cena 1 K 20 v. V Ljubljani. Tisk „Narodne Tiskarne“. 1904. Str. 142. — Poleg navadne koledarske vsebine prinaša letošnji vestnik „Družbe sv. Cirila in Metoda“ življenjepís dr. Fr. Škofica s podobo (J. Pobjšar), Veselov prevod Kollárjeve pesmi „Slovani“, dr. Jos. Vošnjakove spomine na prošta Lovra Serajnika, nekaj Resmanovih pesmi, Frančiška Starega spis o češki „Osrednji Matiči šolski“, ki naj navduši Slovence k posne-manju, msgr. Tomo Zupana beležke o Prešernovi materi in Ivana Vrhovnika podatke o nekaterih Prešernovih vrstnikih in prijateljih. Ta zanimivi koledar bo brez dvoma družbi naklonil novih prijateljev in podpornikov.

NAŠE SLIKE.

Uvodna vinjeta (str. 641.) nam kaže prizor na vseh vernih duš dan. Ubožno pokopališče z bournimi križi vabi z glasnim zvonjenjem vernike, da pridejo k grobovom svojih dragih ranjkil in tam pomolijo za njihove duše. Sivo jesensko nebo gleda ta dan tako žalostno, zvonovi pojo, kot bi jokali, vsa priroda se že nagiba k zimskemu spanju, podobi naše smrti. Solze, ki tekó ta dan, so mirne solze vdane ljubezni, oslajšane z nado, da se vidimo nad zvezdami.

Graničarjev sen (str. 649.) je jako efektna slika hrvaškega slikarja Otona Ivekovića. Graničarji utrujeni leže na tleh, da si odpočijejo od težkih bojev. Za granico so gospodarili hudi Turki, ki so hodili plenit čez mejo. Graničarji so imeli nalogo, da so varovali mirno prebivalstvo in zapodili nazaj krvoločne moslime, kadar so zahrepeneli po naših zemljah. Vojska je graničarjevo življenje. V vednem strahu, v neprestani nevarnosti je pred sovražnikom.

Zato pa tudi ponoči nima miru. V sanjah se vojskuje dalje. Konj se nagiblje nad spečim gospodarjem, ta pa sanja o bitkah z divjimi jezdecí. Po oblakih se podijo pošastne prikazni v divjem begu, in nad spečimi trupli jahajo skrivnostni jezdecí kakor strahovi... Graničar bolesto ječi v sanjah. Jezdecí teptajo po njem z zračnimi kopiti. Pest mu prijemlje za meč...

Lov s hrti (str. 665.) je vesela zabava za drzne jezdecé. Hrt je najhitrejši pes, slok, stegnjen, suh, tenak, ves ustvarjen za najhitrejše letanje. Znameniti poljski slikar Jan Wierusz-Kowalski je tudi na tej sliki pokazal, kako živo in resnično zna slikati konje v diru in živo prirodu.

Cerkev Matere božje ob morju (Madonna del mare) je nova zgradba v Pulju (str. 667.). Posvečena je bila dné 2 decembra l. 1898. Plemenita zgradba v starem romanskem zlogu se kaj lepo vidi z morja.

